

http://www.pofosz.hu/tartalom/56-os_hagyomanyvorkok

1918 előzményei és következményei

Ámon Antal, Felsőőr 2018. július 6.

A JÓSLAT

Paléologue, Oroszországba akkreditált francia nagykövet, 1914 májusa elején - már a trónörökös elleni 1914. június 28. sarajevói merénylet előtt - helyesnek érezte, hogy kormányát tájékoztassa egy Ausztria - Magyarország elleni orosz támadás tervéről. Válaszul arra a felvetésére, mit tenne Oroszország az idős osztrák császár lemondása esetén, Krivoszejin orosz miniszter még a kérdés befejezése előtt közbevágott: *'először is birtokba vennénk Galíciát. Szuhomlinov tábornok, a hadügyminiszterünk, a napokban magyarázta el, hogy Galícia birtoklása határaink védelme szempontjából elkerülhetetlen - azon kívül, hogy ez alapvetően orosz terület'* (1).

OROSZ MOZGÓSÍTÁS

Az oroszok már 1914. július 24. bevezették a 'részleges'-nek nevezett mobilizációjukat. Persze mindenki tudhatta, hogy részleges mozgósítás nem létezik, csak teljes. Ezt visszacsinálni az akkori körülmények között nem lehetett, a mozgósítottak bevetésével kellett végződnie. A történetek azért fontosak, mert az orosz birodalmi tekintély miatt annyira elkötelezték magukat, hogy ki se tudtak szállni a saját csapdjukból. *'Ha ennél a kritikus pontnál a szerbeket a sorsukra hagynánk, az orosz presztízs teljesen összeomlana'* mondta 1914. július 24. Szazonov az orosz külügyminiszter a Birodalmi Minisztertanács előtt.

A BETELJESEDÉS

'Európa államférfiai és tábornokai már egy nemzedék óta tudták, hogy az orosz mozgósítás háborút jelentett Ausztriával és Németországgal. A mobilizáció egyenlő a hadüzenettel'- mondta 1892 júliusában Charles Boisdeffre tábornok, a francia tábornoki kar főnöke III. Sándor cárnak, egy nappal azután, hogy Franciaország és Oroszország katonai szövetségre lépett. *'A mozgósítás kötelezi az ember szomszédját, hogy ugyanazt csinálja'* magyarázta a tábornok. *'Ha a szomszédod mozgósít egymillió embert a határon és te nem csinálsz semmit, az olyan mint az, akinek pisztoly van a zsebében, megengedi a szomszédjának, hogy az a halántékához szorítsa a fegyverét anélkül, hogy a sajátját előrántaná.'* Sándor cár egyezett: *'Pontosan így értelmezem a helyzetet'* (2).

Haladjunk tovább: az oroszoknak volt egy előmozgósítási szakmatana - doktrínája is. David Stevenson úgy érvel, hogy létezett *'a háborút előkészítő időben Németországgal és az Osztrák-Magyar Monarchiával szemben elhelyezkedő katonai övezetekre vonatkozó meghatározó rendszer'*. Tehát a lovak, takarmány és élelem vásárlása, a vasútvonal szakaszok felszabadítása a tétlen vagonoktól, a határmenti csapatok létszámának növelése hadgyakorlatok ürügyén - bizonyos mértékig **már maga is mozgósítás volt!** Németország ezeket a lépéseket ugyanígy fogta fel és a németeket is mozgósításra készítette volna folytatásuk esetén még akkor is, ha Oroszország végül nem hirdette meg a mozgósítást (3).

FORRÁS

1. Sean McMeekin: The Russian Origins of the First World War, Harvard University Press, 2011; 22. old.
2. Jack Beatty: The Lost History of 1914, Reconsidering the Year the Great War Began, 1914, Walker & Co., 2012; 59. old.
3. Mint fent a 2. alatt; 343. old.